

Málna és bor a világhálón

Már az internet is csalogatja a nagyrédei pincékbe a borturizmus híveit. A mátraalji település az elmúlt négy évben négyszázmillió forintot költött fejlesztésre. A polgármester azonban aggódik, hogy jövőre a működésre is kevés lesz a központi támogatás.

PALÁGYI EDIT

Eddig nemigen jutott idejük a panaszkodásra a nagyrédeieknek. A három és fél ezres lélekszámú mátraaljai községben a szőlészkedés, borászkodás nyújtja hosszúra a munkanapokat. A családok legtöbbször hajnalonként és esténként a málna- vagy szederbokrok közt hajlandozik, s hogy nem hiába, azt a takaros falubeli porták sejtetik. Nagyréde polgármestere, Balázs József elégedetten summázta a település eddigi gyarapodását. A hazai önkormányzatok közt ritkaságnak számít, hogy költségvetésükhöz képest milyen jelentős összeget költöttek a közintézmények és az utak felújítására, valamint az informatikai hálózat kiépítésére. A község az elmúlt négy évben 1,2 milliárd forintból gazdálkodott, s ennek mintegy harmadát teszi ki a fejlesztésre szánt pénz. Mindezt persze nem adták ingyen: az önkormányzat mintegy háromszáz pályázatot adott be, s ezek révén kétszázmillió forint támogatáshoz jutott. A legnagyobbat mégis az a címzett támogatás lendít Nagyredén, amelyet tavaly decemberben nyertek el. A belterületi vízelvezető rendszer kiépítéséhez és a patakmeder megerősítéséhez több mint háromszázmillió forint központi segítséget kaptak. Az önerővel együtt félmilliárd forint értékű munkálatokat négy év alatt végzik el.

A falu első embere szerint a helybeliek nemcsak kértik tudnak, de az adózásban is sérenykednek, mivel tudják, hogy a forintjaikat valóban a lakóhelyük szépítésére költik. Mát-

raalján mára megerősödtek az egykor kényszerből született vállalkozások is, olyannyira, hogy a helybeli cégek olykor munkaerőhiánnyal küzdenek. Az iparüzési adóból évente mintegy harmincmillió forint folyik be a község kasszájába. Az infrastruktúra alapjait már lerakták, most az informatikai fejlesztés van soron. A település állta a másfél millió forintos önerőt, így tizenkilenc pedagógus juthatott otthoni számítógéphez. Az iskolában két tanteremben tizenhét monitor előtt tanulhatják meg a nebulók a számítástechnika alapjait. A polgármester bízik benne, hogy lassan a vállalkozók is megbarátkoznak a készülékekkel, s ráébrednek, hogy gazdasági hasznot is hajtanak a modern kor vívmányai. Azt már megtapasztalták a borászok, milyen reklámot jelent a világháló. Tavasszal, a nyitott pincék rendezvényein ezer résztvevőt számláltak, s többségük a világhálón olvasott a programról.

– Megszoktuk, hogy gyarapodunk, hogy előretekintünk, most azonban az aggodalom az erősebb. Barátságtalan dolog volna, ha a kormány jóléti intézkedéseinek számláját az önkormányzatoknak kellene kifizetniük – mondja Balázs József. – Megdöböntő, amit eddig hallottunk az ország jövő évi költségvetésének terveiről. Félő, hogy nemcsak fejlesztésre nem futja majd a településeknek járó központi támogatásból, de az intézmények működtetése is veszélybe kerülhet – véli a polgármester.

Attól tart, hogy a közalkalmazottaknak járó béremelés jövő évi terheit nem állja a költségvetés, hanem annak felét az önkormányzatoknak kell kigazdálkodniuk. Nagyredén ez jó húszmillió forintos váratlan kiadást jelenthet, ami nemcsak a beruházásokra szánt keretet apasztaná el, hanem szigorúbb takarékosági intézkedésekkel és esetleges elbocsátásokkal is járna. Nagyréde első embere szerint nem volna szerencsés, ha lepusztult, anyagiilag tönkrement önkormányzatokkal csatlakoznánk az európai unióhoz. Az üres zsebű települések ugyanis nem képesek előteremteni az önerőt az uniós pályázatokhoz, így véglegessé válik a lemaradásuk.